

Verejné zdravotníctvo pomáha

Mnohé rómske oblasti sú známe nedostatkom hygieny a zlého životného štýlu, ktorý neprospieva ani zdravotnému stavu týchto obyvateľov. Nízka vzdelanostná úroveň nepomáha v prevencii mnohých ochorení, preto vznikol projekt, ako vzdelávať zdravotný personál, ktorý môže pomôcť poučiť túto národnostnú menšinu.

Súčasťou programu prevencie ochorení srdca a ciev (NPPOCSC) zo zdrojov Ministerstva zdravotníctva (MZ) SR v roku 2011 je aj výcvik lekárov a stredného zdravotníckeho personálu, pracujúceho s tou kategóriou občanov, ktorí nie sú schopní bez pomoci spoločnosti zabezpečiť si základné sociálne podmienky, či sú úplne sociálne vylúčení v dôsledku straty bydliska, dlhodobej nezamestnanosti, či príslušnosti k určitej etnickej skupine. Na workshopoch v rámci tohto špeciálneho vzdelávacieho programu odovzdávajú odborníci zdravotníckym pracovníkom informácie a skúsenosti z práce s marginalizovanou skupinou Rómov.

Ambície projektu

„Projekt je zameraný na zvýšenie vedomostnej úrovne zdravotných sestier, prípadne lekárov, ktorí pracujú v primárnej zdravotníckej starostlivosti a prichádzajú často do kontaktu s rómskou komunitou ako lekári prvého kontaktu, pediatri a zdravot-

né sestry pracujúce v týchto ambulanciách. Má za úlohu poskytnúť informácie o zdravotnom stave Rómov s ohľadom na srdcovo-cievne ochorenia, informovať o špecifických aspektoch vzdelávania tejto skupiny obyvateľstva, o životnom štýle zameranom na prevenciu kardiovaskulárnych ochorení. Výraznejšia zmena v zdravotnom stave a životnom štýle cieľovej skupiny si vyžaduje dlhotrvajúce, sústavné a systematické zdravotno-výchovné pôsobenie. Zdravotná výchova musí byť realizovaná zrozumiteľným a primeraným spôsobom vzhľadom na kultúrnu a vedomostnú úroveň znevýhodnenej komunity,“ zdôrazňuje jedna zo spoluriešiteľiek projektu Katarína Francisciová.

Zlý zdravotný stav

Z výsledkov monitoringu uskutočneného v roku 2007 a 2008, do ktorého sa zapojilo 14 Rómov, vyplynulo, že rómska komunita sa vyznačuje nízkou vzdelanostnou úrovňou, nízkou

zdravotnou a informačnou gramotnosťou a nízkym zdravotným uvedomením. To spolu s nízkym hygienickým štandardom má nepriaznivý vplyv na zdravotný stav tejto komunity. Jej hlavné zdravotné problémy sú vysoký krvný tlak, kardiovaskulárne ochorenia, problémy s chrbticou, ochorenia tráviacej sústavy a niektoré infekčné ochorenia. „Podľa skriningu má vysoký systolický tlak krvi 27 percent mužov a 22 percent žien. Hodnoty LDL cholesterolu, laický zlý cholesterol vyšší ako 3,4 mmol/l, má až 26 percent rómskych mužov a štvrtina rómskych žien. Pri posudzovaní zdravotného stavu rómskej populácie je potrebné uvážiť špecifiká životného štýlu, ako sú striedanie bohatých a chudobných období, nárazový príjem vysokokalorickej stravy, genotyp, nedostatok primeranej pohybovej aktivity oproti majoritnej populácii,“ uviedla k téme Katarína Francisciová.